

Húsvét utáni 4. vasárnap Cantate vasárnapja, május 10.

Oltár előtti ige:

Jn 16,5-15

⁵De most elmegyek ahhoz, aki elküldött engem, és közületek senki sem kérdezi tőlem: Hova mégy? ⁶Mivel azonban ezeket mondom nektek, szomorúság tölti el a szíveteket. ⁷Én azonban az igazságot mondom nektek: jobb nektek, ha én elmegyek, mert ha nem megyek el, a Pártfogó nem jön el hozzátok, ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok. ⁸És amikor eljön, leleplezi a világ előtt, hogy mi a bűn, mi az igazság, és mi az ítélet. ⁹A bűn az, hogy nem hisznek énbennem; ¹⁰az igazság az, hogy én az Atyához megyek, és többé nem láttok engem; ¹¹az ítélet pedig az, hogy e világ fejedelme megítéltetett.

¹²Még sok mindent kellene mondanom nektek, de most nem tudjátok elviselni; ¹³amikor azonban eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra; mert nem önmagától szól, hanem azokat mondja, amiket hall, és az eljövendő dolgokat is kijelenti nektek. ¹⁴Ő engem fog dicsőíteni, mert az enyémből merít, és azt jelenti ki nektek. ¹⁵Mindaz, ami az Atyáé, az enyém; ezért mondtam, hogy az enyémből merít, és azt jelenti ki nektek.

Igehirdető: Kocsik Mónika

Igehirdetési alapige:

ApCsel 16,25-34

²⁵Éjfél tájban Pál és Szilász imádkozott, és énekekkel magasztalta az Istent, a foglyok pedig hallgatták őket. ²⁶Ekkor hirtelen nagy földrengés támadt, úgyhogy megrendültek a börtön alapjai, hirtelen kinyílt minden ajtó, és mindegyikükről lehulltak a bilincsek. ²⁷Amikor a börtönőr felriadt álmából, és meglátta, hogy nyitva vannak a börtönajtók, kivonta a kardját, és végezni akart magával, mert azt hitte, hogy megszöktek a foglyok. ²⁸Pál azonban hangosan rákiáltott: Ne tégy kárt magadban, mert valamennyien itt vagyunk! ²⁹Ekkor az világosságot kért, berohant, és remegve borult Pál és Szilász elé; ³⁰majd kivezette őket, és ezt kérdezte: Uraim, mit kell cselekednem, hogy üdvözüljek? Ők pedig így válaszoltak: ³¹Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe. ³²Ekkor hirdették az Isten igéjét neki és mindazoknak, akik a házában voltak. ³³Ő pedig magához fogadta őket az éjszakának még abban az órájában, kimosta sebeiket, és azonnal megkeresztelkedett egész háza népével együtt. ³⁴Azután házába vitte őket, asztalt terített nekik, és örvendezett, hogy egész háza népével együtt hisz az Istenben.

Kedves Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Ma Cantate vasárnapja van, ami a zsoltár kezdőszaváról kapta latin nevét. Énekeljete az Úrnak! Most úgy érezhetjük, hogy meg vagyunk fosztva ennek a vasárnapnak az igazi ünnepétől, hiszen nem szól az orgona, nem tudunk együtt részt venni a közös éneklésben és ki tudja, hogy otthon elkezdünk -e magunkban, vagy szűk családi körben énekelni.

Pedig az éneklés hozzátartozik életünkhöz, olyan hangszer az emberi hang, amit mindig magunkkal hordozhatunk, és akkor vehetjük elő, amikor akarjuk. A mai világban egyfajta kettősségben élünk: egyrészt van, aki úgy gondolja, hogy popsztár lehet belőle, és minden energiájával azon igyekszik, hogy megmutassa vélt vagy valós tehetségét, mert tény, hogy azok az emberek is szeretnek énekelni, akiknek egyébként nincs hangjuk, vagy nem egészen tiszta, mert a belső hallás, egészen másképp működik, mint ami kívülről hallatszik.

Másrészről pedig fiatalokat egyszerűen szinte lehetetlen, hogy rávegyük az éneklésre, mégha zenéket, együtteseket hallgatnak is. Szégyenlik, vagy egyszerűen nem tudják, hogy micsoda kincs a zene, az ének az emberi életben. Mert más részt venni valamiben, és más csupán külső szemlélő lenni.

Az ének, a zene rendkívül fontos volt régebben is. A zsidóság, amikor istentiszteletre ment, hosszú utat kellett megtennie, sok – sok kilométert kellett vándorolni, amíg Jeruzsálembe, a templomba értek. A hosszú gyaloglás pedig monoton cselekvés. Addig az időt el kellett valahogy tölteni, hogy ne tűnjön olyan hosszúnak és fárasztónak az út. A legjobb időtöltésre az éneklés találták, még hozzá zsoltárokat énekeltek. Istennek énekeltek. Jézus is sokszor zsoltárokat énekel tanítványaival.

Ma már tudjuk, hogy az énekléssel az ember még inkább egy dologra tudja koncentrálni a figyelmét. Még inkább átjárja az egész szívét lelkét és gondolatait, amiről énekel, és a legjobban az énekléssel tudja az érzéseit kifejezni. Amikor egészen telve vagyunk valamivel, akkor megszületik bennünk érzéseink dallama is. Sok – sok példát lehetne mondani, hogy milyen is az ének, a zene hatása az emberre. Vannak, akik Bach zenéje nyomán váltak hívővé, és vannak, akik bizonyos zenei stílus nyomán válnak agresszívvé. Vagy épp azért keresi valaki az agresszív zenét, mert belül nincs békessége.

A zenével lehet gyógyítani és lehet rombolni is. Beteg gyerekeket komolyzenével kezelnek és ettől nyugodtabbak, kiegyensúlyozottabbakká válnak. A zene hat az emberre és fordítva, olyan zene származik az emberből, amit legbelül érzünk a szívünkben, lelkünkben.

Luther azt mondja az éneklésről, hogy aki énekel, kétszer imádkozik. Az ember teljes lényével Istenre figyel, az Istenhez szól. Ezért ezt is mondja Luther: „Isten egyik leggyönyörűbb és legdicsőbb ajándéka az ének. Haragszik is rá a sátán, mert sok kísértést és gonosz gondolatot űz el vele az ember (...) Az ének a szomorú ember orvossága, melytől szíve újra megbékél, feléled és megújul.”

Ha szoktuk olvasgatni a zsoltárok könyvét, akkor tudjuk azt, hogy sokféle zsoltár van. Van olyan, amiben az ember bánatát fejezi ki, amiben panaszkodhatunk rossz sorsunk, kétségbeesztő helyzetünk miatt. Van bűnbánó zsoltár. És van Istent dicsőítő zsoltár. A legbelsőbb érzéseinket fejezhetjük ki a zsoltáros szavaival, akár haragunkat, félelmünket is.

Pál és Szilászt a felolvasott igazszakaszban olyan helyzetben találjuk, amelyben úgy gondolnánk, hogy egyáltalán nincs okuk arra, hogy énekeljenek, legfőképpen vidám, Istent dicsérő énekeket. Hiszen börtönben vannak, zárt, rideg helyen, lábuk kalodába zárva, ahonnan ki tudja, hogy élve szabadulnak-e. Nem házi őrizetben voltak, nem karanténban, ahol az adott helyen szabad mozgásuk lehetett, és a lehetőségekhez mérten szabadon tevékenykedhettek, hanem teljesen meg voltak fosztva még a zárt helyen történő mozgástól is, hiszen a lábuk meg volt kötve. Ebben a fizikailag leszűkített világban, leginkább elkeseredésre lett volna okuk. Arra, hogy panaszkodjanak Istennek, hogy ilyen helyzetbe kerültek miatta. Hiszen evangélium hirdetésük miatt kerültek fogságba.

Azonban ők nem panaszkodnak, szívük nincsen tele keserűséggel, hanem tele van hálaadással Isten felé, hiszen dicsérni tudják őt énekükkel. Fizikailag bár meg vannak kötözve, szabadságuk korlátozva van, azonban lelkük szabad. Nem lehet bezárni, nem lehet korlátozni, legyenek bármilyen vészt jóslóak a körülményeik. Isten itt ebben a helyzetben úgy könyörül meg rajtuk, hogy földrengés következtében kinyitja a börtönajtót. Ha ezt nem tette volna, akkor sem lennének Pálék kétségbeesve.

De nem is az az igazi csoda, hogy Isten ezt a fizikai korlátot megszüntette, hanem az igazi csoda az, hogy a börtönőr szívének ajtaját is megnyitotta Isten. Megnyitotta Pál és Szilász hívő életének, Istenhez még a negatív körülményekben is ragaszkodó példája. Mert nem azért tért meg a börtönőr, mert tanúja volt a lehetetlennek: hiszen a börtönajtó kinyílt, hanem azért, mert az apostolok nem használták ki a helyzetet és nem sodorták bajba a római birodalom alkalmazottját. Mert a rabok szökése miatt bizony kivégezték volna a börtönőrt, ő pedig ezt megelőzve végezni akart magával. Tehát nem a fizikai csoda tette őt hívővé, hanem Isten irgalma, amely az apostolok magatartása nyomán megmutatkozott felé.

Mert Pál és Szilász könyörületes volt hozzá azzal, hogy nem szöktek el. Mert Isten nem mások kárára munkálkodik, hanem azért, hogy minden ember üdvözljön és az igazság ismeretére eljusson. Pál és Szilász számára is ez az első és döntő szempont: az, amit Isten akar. Így énekelnek a börtönben dicsérő énekeket is, hiszen minden fogoly hallja, hallgatja, nem csak a börtönőr. Mindenki ott lévő tanúja annak, hogy az apostolok nem keseregnek, nem esnek kétségbe, hanem ebben a nehéz, kilátástalannak tűnő helyzetben is tudják dicsérni Urukat, és tudnak könyörületesek lenni ellenségeikhez.

Ez az, ami megtérésre készíti a börtönőrt, hiszen az apostolok hite által, megmenekül a halál torkából. Ez a hit pedig őt is könyörületességre ösztönzi. Kimossa sebeiket, vagyis enyhít mindazon a fájdalomon, amit ő és ez a helyzet okozott az apostoloknak.

Pál és Szilász története számunkra is példát ad, ebben a nehézségekkel teli helyzetben, amikor inkább panaszra nyílna a szánk, amikor inkább a szomorúság venne erőt rajtunk. A Zsoltár úgy szól: énekeljete az Úrnak új éneket.

Isten meg akar megóvni bennünket, attól, hogy panaszra nyíljon a szánk, hogy a jelen körülmények nehézségeire nézzünk elsősorban, hogy reménytelen és jövőkép nélküli hangok jöjjenek elő lelkünkől.

Itt az ideje az újnak, le lehet tenni a régít, szólaljon meg új hang, egy reményteljes hang! A kétségbeesés és szomorúság helyett, a remény és öröm hangja, a nehéz körülmények között is. Mint akik, tudják, hogy nincsenek egyedül, mert élő Urunk van. Mert Isten is valami

egészen nem szokványos dolgot tett, ahogy a Zsoltáros mondja: “csodákat tett, jobbjá szabadulást szerzett” olyasmint tett, ami addig még nem történt az emberiség történetében, Isten népének történetében sem, a legstabilabbnak tűnő börtönajtót nyitotta fel, természeti jelek kíséretében: Mt 27, 51 És íme, a templom kárpitja felülről az aljáig kettéhasadt, a föld megrendült, és a sziklák meghasadtak. Lk 23, 44 Már majdnem dél volt. Sötétség lett az egész földön délután három óráig. Jézus felnyitotta kereszthalálával a halál börtönét és kiszabadított minden foglyot feltámadása, a benne való hit által. Hiszen Isten megnyitotta sírjának ajtaját.

Ma húsvét ünnepe utáni 4. vasárnap van. A húsvét utáni vasárnapok üzenetei azt mutatják meg nekünk, hogy mit jelent Jézus Krisztus Feltámadása életünkre nézve.

Ma arra hív bennünket az Isten, hogy szívből tudjunk örülni Jézus Krisztus Feltámadásnak, ujjongó, dalra fakasztó örömmel, hogy élő Urunk van. Lehet és kell is az Isten jelenlétének örülni. Feltámadt Krisztus! Isten megnyitotta Jézus sírbörtönének kapuját, és ezzel a a mi börtöneink ajtaját is. Félelmeinkét, aggodalmainkét, minden szomorúságunk forrását. A remény és vigasztalás tág terét nyitja meg, lelkünk szabadságát a fizikai korlátok között, mert él és uralkodik életünk minden helyzetében.

Talán ezek a szavak már elmennek a fülünk mellett és igazából nem érezzük át, hogy mit is jelentenek. De válaszolhatjuk, teljes meggyőződéssel, erre a mondatra azt, ahogy húsvét napján tettük, hogy Valóban Feltámadt és Él!

Ő örömünk, életderünk forrása. És ez lehet eszköze annak is, hogy mások is rátaláljanak Istenre. Még ha most nem is tudunk gyülekezeti körben együtt énekelni, belül, lelkünkben megszülethet az öröm dala.

Adja Isten, hogy ez az új ének valóban megszülessen legbelül a szívünkben, lelkünkben. És ezzel az örömmel, belső derűvel vegyük magunkra a holnap terhét. Tudva azt, hogy velünk van az, aki igazából hordozza velünk.

Imádkozzunk: Úr Jézus Krisztus! Köszönjük neked, hogy te kinyitottad a mindennél félelmetesebb börtön ajtaját kereszthaláloddal és feltámadásoddal és legyőzted a halált. Kérünk nyisd meg szívünket hálaadásra a jelen körülmények között is, hogy ne a félelem, és a szomorúság foglyai legyünk, hanem a remény hangja csendüljenek meg lelkünkben. Add, hogy így lehessünk a te hírnökeid ebben a világban. Kérünk légy a betegekkel, mindazokkal, akik terheket hordoznak, akik a járvány leküzdésén fáradoznak, mindazokkal, akik kockázatot vállalnak közöttünk. Légy a megfáradottakkal, magányosakkal, gyászolókkal, légy velünk, hallgass meg kérünk! Ámen.